

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

21 octombrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecători –Liliana Catan, Elena Covalenco, Iurie Diaconu și Ion Guzun,

judecând, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de inculpat și avocatul acestuia Silviu Burlacu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 februarie 2014, pe cauza penală în privința lui

**Șendrea Nicolae Gheorghe**, născut la 20.09.1979, cetățean al Republicii Moldova, domiciliat mun. Chișinău, str. Calea Ieșilor 61/1, ap. 96, moldovean,

**Termenul de examinare a cauzei:**

- prima instanță: 01.03.2012- 29.10.2013;

- instanța de apel: 21.11.2013-18.02.2014;

- instanța de recurs: 16.04.2014-21.10.2014;

**CONSTATĂ :**

1. Prin sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 29 octombrie 2013, Șendrea Nicolae Gheorghe, învinuit de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin.(4) și 361 alin.(2), lit. d) Cod penal, a fost achitat pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunilor.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constata că, prin rechizitoriu, Șendrea Nicolae se învinuiește pentru faptul că a săvârșit infracțiunea de escrocherie în proporții mari prin dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, cu cauzarea de daune în proporții mari, precum și confecționarea, folosirea documentelor oficiale false, în următoarele circumstanțe:

La 28.10.2008 cet. Căpățînă Boris a încheiat cu cet. Condrea Aurel, în calitate de vice - director al S.R.L. „NB Auto”, contractul nr. 116, prin care cel din urma și-a asumat obligații de selectare, procurare, transportare din Germania în R. Moldova a unității de transport model „Mercedes Benz 515 CDI” în beneficiul lui Căpățînă Boris, conform caracteristicilor stipulate de către ultimul și anume: autoturismul nou, destinat transportării pasagerilor cu 21 locuri, anul fabricării 2008, de culoare albă, motorul 2.2, lungimea caroseriei peste 7 metri de tip maxilan.

Ulterior, în sala de sport amplasată în mun. Chișinău, bd. Mircea cel Bătrîn, 3, cet. Căpățîină Boris i-a transmis lui Condrea Aurel mijloace bănești în suma de 43000 Euro, destinate procurării unității de transport.

Pentru a identifica și procura din Germania unitatea de transport dorita de cet. Căpățîină Boris, Condrea Aurel la 25.11.2008 a încheiat contractul nr. 116-A, datat cu ziua de 28.10.2008, cu cet. Șendrea Nicolae, care la rîndul său și-a asumat obligații de procurare și transmitere către S.R.L. „NB Auto” a autoturismului conform caracteristicilor stipulate și aflîndu-se în sala de sport, amplasată în mun. Chișinău, bd. Mircea cel Bătrîn, 3, a primit de la Condrea Aurel, 43000 Euro, mijloace bănești, primite de la cet. Căpățîină Boris și destinate procurării unității de transport.

După primirea banilor, Șendrea Nicolae, întru realizarea acțiunilor sale criminale la 30 decembrie 2008, aflîndu-se la sediul întreprinderii „THT GmbH & Co. KG”, situat în orașul Tubingen, str. Dusseldorfer, 8, unde a fost expus pentru vînzare microbuzul de model „Mercedes Benz 515 CDI” cu numărul WIN: WDB9066551S335932, de culoare albă, anul fabricării 2008, care nu era destinat transportării pasagerilor, a examinat unitatea de transport, a negociat cu vînzătorul prețul de vînzare a unității de transport pînă la 24500 Euro.

Ca urmare, la 30.12.2009, pentru a transporta autovehiculul în Republica Moldova la angajat pe cet. Darie Gheorghe, care presta servicii de transportare a autovehiculelor din țările europene și după ce a achitat în numerar arvuna în mărime de 20000 Euro, la 09.02.2009, prezentîndu-se la vînzătorul nominalizat mai sus, a achitat soldul sumei în mărime de 4500 Euro, în total fiind achitată suma de 24500 Euro. La proceduri de înstrăinare, vînzătorul și organul vamal intern al Germaniei „ZOLL”, la solicitarea lui Șendrea Nicolae au perfectat și au eliberat pe numele lui Darie Gh. factura comerciala INVOICE cu denumirea Rechnung/KaufVertrag Nr: 09 35932/21, precum și declarația uniunii europene de export cu denumirea „Europäische Gemeinschaft” nr. AV 6784468 din 09.02.2009, în care era indicat prețul real de procurare al unității de transport în mărime de 24 500 Euro și certificatele de înmatriculare, cu indicarea numerelor de export cu seria: TU 444T.

În continuare, Șendrea Nicolae, avînd scopul de dobîndire ilicită a unei părți în mărime de 7400 euro, din mijloacele bănești destinate procurării autoturismului - 43000 euro, pentru Căpățîină B., primite de la Condrea A., a inițiat procedura de perfectare a documentației justificative privind cheltuielile în mărime 31900 Euro, precum că suportate pentru procurarea microbuzului la întreprinderea „THT GmbH & Co. KG”, situate în orașul Tubingen, str. Dusseldorfer, 8, în vederea înșelării proprietarului prin tăinuirea valorii reale de procurare a unității de transport.

În asemenea circumstanțe, a falsificat în circumstanțe necunoscute actele care însoțeau unitatea de transport și anume: factura INVOICE cu denumirea Rechnung/KaufVertrag Nr: 09 35932/21, precum și declarația uniunii europene de export cu denumirea „Europäische Gemeinschaft” nr. AV 6784468, din 09.02.2009, în

care a fost introdus prețul de procurare fictiv al unității de transport în mărime de 31 900 Euro în scopul tănuirii costului real de 24500 Euro și însușirii diferenței în mărime de 7400 Euro.

Ulterior, Șendrea Nicolae, aflându-se în Germania, a achiziționat o parte de utilaj necesar pentru reutilizarea mijlocului de transport procurat din tip marfar în autovehicul pentru transportarea pasagerilor, pentru care au cheltuit 8120 Euro.

Respectiv, la 17.02.2009, Darie Gh., în baza actelor primite de la Șendrea Nicolae a condus microbuzul „Mercedes Benz 515 CDI” cu numărul caroseriei WDB9066551S335932, în baza documentelor originale și anume: facturii comerciale nr:09 35932/21 și declarației vamale pentru export nr. AV6784468 din 09.02.2009 în care a fost indicat prețul real al autoturismului în mărime de 24500 Euro, prin Biroul Vamal Albița (Romania) spre Moldova, a traversat frontiera și s-a prezentat la punctul de control vamal „Leușeni”, din Republica Moldova.

Între timp, Șendrea Nicolae, aflându-se în municipiul Chișinău, realizând în continuare planul infracțional, în vederea înșelării cetățeanului Căpățînă Boris și pentru al duce în eroare despre caracteristicile tehnice ale autoturismului, intenționat, la 17.02.2009 prin metode ilicite a obținut raportul de constatare tehnico-științifică nr.327 din 17.02.2009 cu concluzii false precum că „Mercedes Benz 515 CDI” cu numărul de caroserie „WDB9066551S335932” de culoare albă, cu baza înaltă, produs în Germania, or. Dusseldorf, masa totală 5,0 t., motorul diesel, lungimea bazei 4325cm., după parametrii tehnici prezintă un mijloc de transport auto, destinat pentru transportarea pasagerilor, cu îmbarcarea maximă posibilă de 21 de locuri pentru pasageri (poziția tarifară 8702..), pe care Șendrea Nicolae la 17.02.2009 l-a transmis lui Darie Gheorghe, pentru a fi prezentat lui Căpățînă Boris.

În continuare, Darie Gh. aflându-se în zona de control vamal a Biroului vamal Leușeni i-a prezentat lui Căpățînă Boris actele primite de la Șendrea Nicolae, pentru petrecerea procedurilor vamale și justificarea cheltuielilor suportate pentru procurarea microbuzului actele, care conform raportului de expertiză nr.921 din 28.03.2009 sunt falsificate și anume: factura INVOICE cu denumirea Rechnung/Kaufvertrag Nr: 09 35932/21, precum și declarația uniunii europene de export cu denumirea „Europäische Gemeinschaft” nr. AV 6784468, din 09.02.2009, în care era indicat prețul de procurare al unității de transport în mărime de 31 900 Euro, tănuind de la ultimul și ducându-l în eroare despre prețul real al microbuzului în valoare de 24500 euro.

Tot atunci, Darie Gheorghe, la solicitarea lui Șendrea Nicolae, i-a prezentat lui Căpățînă Boris, pentru convingere și inducere în eroare, raportul de constatare tehnico-științifică nr.327 din 17.02.2009, pe care l-a primit de la acesta, cu concluzii false precum că microbuzul este destinat transportării pasagerilor.

Examinând vizual microbuzul, Căpățînă Boris a constatat, că caracteristicile microbuzului, nu corespund cerințelor stipulate în contractul încheiat între el și cet.

A. Condrea și prețul pentru astfel de autoturism, indicat în documentele de însoțire a microbuzului prezentate de Darie Gheorghe, este exagerat, a refuzat de a primi microbuzul.

Ca rezultat al acțiunilor ilicite, cet. Șendrea Nicolae, prin înșelăciune și abuz de încredere, a contribuit la însușirea banilor în mărime de 7400 euro, ce constituie diferența dintre prețul real a unității de transport și cel indicat în actele falsificate.

Banii sustrași au fost utilizați în scopuri personale de către Șendrea Nicolae, pricinuind astfel părții vătămate o daună materială în mărime de 7400 euro, care conform cursului oficial al Băncii Naționale a R. Moldova la data săvârșirii infracțiunii din 17.02.2009, constituia 99 598, 82 MDL (conform cursului valutar 13, 4593 lei pentru 1 euro), ce constituie proporții mari.

*Astfel, Șendrea Nicolae se învinuiește că prin acțiunile sale intenționate, a comis infracțiunea prevăzută de art. 190 alin.(4) Codul Penal - escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, cu cauzarea de daune în proporții mari.*

Tot Șendrea Nicolae Gheorghe, este învinuit că în vederea săvârșirii înșelăciunii prin tănuirea valorii reale a costului microbuzului în sumă de 24500 Euro, achitate pentru procurarea unității de transport din Germania în interesele lui Căpățînă Boris, urmărind scopul însușirii banilor în mărime de 7400 euro, a înlocuit facturile comerciale nr:09 35932/21 și declarațiile vamale pentru export nr.AV6784468 din 09.02.2009 pe autobusul de model „Mercedes Benz 515 CDI” cu numărul caroseriei WDB9066551S335932 în care a fost indicat prețul real în mărime de 24500, prezentate la 17.02.2009 la Biroul Vamal Albița, documente oficiale care conform Codului Civil și Codului Vamal al RM acordă drepturi și eliberează de obligații, cu documente false, și anume factura comercială nr:09 35932/21 și declarația vamală pentru export nr.AV6784468 din 09.02.2009 în care prin falsificare au fost introduse datele vădit false despre valoarea automobilului în mărime de 31900 euro, care nu corespund realității, confecționate de către el și alte persoane necunoscute și care conform raportului de expertiză nr.921 din 28.03.2009 „factura INVOICE din 09.02.2009 și declarație vamală cu nr.AV6784468, din 09.02.2009, inclusiv tabelul, rubricile, textul, impresiunile de ștampilă și semnăturile, cu excepția semnăturii din rubrica „Untersift Kaufer”, regăsită în factura INVOICE din 09.02.2009, sunt executate cu ajutorul tehnicii de copiere de imprimat jet cerneală color”, care au fost prezentate lui Căpățînă Boris întru înșelare și convingerea acestuia în cheltuielile suportate fictiv la procurarea mașinii și petrecerea procedurilor vamale.

**3.** Nefiind de acord cu sentința, apel au depus, acuzatorul de stat L. Verdeș și partea vătămată B. Căpățînă, care au solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, cu recunoașterea vinovăției și condamnarea inculpatului Șendrea Nicolae:

- în baza art. 190 alin. (4) Cod penal - la 10 ani închisoare, cu privarea dreptului de a exercita activitate de antreprenoriat pe un termen de 5 ani;

- în baza art. 361 alin. (2), lit. d) Cod penal - la 1 an închisoare;

În baza art.84 alin.(1) Cod penal stabilirea pedepsei definitive, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul total al pedepselor aplicate, sub formă de închisoare pe un termen de 10 ani cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis și cu privarea dreptului de a exercita activitate de antreprenoriat pe un termen de 5 ani.

În motivarea apelurilor înaintate, apelanții au invocat că, nu poate fi reținut argumentul instanței de fond privind nevinovăția inculpatului Șendrea Nicolae în comiterea infracțiunilor imputate, deoarece acțiunile acestuia constituie toate elementele componente ale infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(4) Cod penal, inclusiv fiind demonstrată existența laturii obiective și subiective a acesteia. În același timp, analiza probelor cercetate pe cauză indică incontestabil la comiterea de către inculpat a infracțiunii prevăzute și de art. 361 alin. (2), lit. d) Cod penal. Prin urmare, argumentul instanței de fond, precum că inculpatul Șendrea Nicolae nu a comis infracțiunile care i se incriminează, este neîntemeiat și contravine materialelor din dosar.

**4.** Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 februarie 2014 au fost admise apelurile procurorului L. Verdeș și a părții vătămate B. Căpățînă, casată sentință și pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, potrivit căreia:

- s-a încetat procesul penal în privința lui Șendrea Nicolae Gheorghe pe art. 361 alin.(2), lit. d) Cod penal pe motivul intervenirii termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

- Șendrea Nicolae Gheorghe, a fost condamnat în baza art. 190 alin.(4) Cod la 7 (șapte) ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții legate de răspundere materială pe un termen de 3 (trei) ani, cu executarea pedepsei închisorii în Penitenciare de tip semiînchis.

S-a încasat de la Șendrea Nicolae Gheorghe în contul părții vătămate Căpățînă Boris prejudiciul material în sumă de 7 000 (șapte mii) euro (echivalentul lor la momentul executării), în rest s-a admis în principiu acțiunea civilă lăsînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se expună instanța civilă.

**5.** Pentru a se pronunța cu decizia, instanța de apel a constatat că, la 28.10.2008 cet. Căpățînă Boris a încheiat cu cet. Condrea Aurel, în calitate de vice - director al S.R.L. „NB Auto”, contractul nr. 116, prin care ultimul și-a asumat obligații de selectare, procurare, transportare din Germania în R. Moldova a unității de transport model „Mercedes Benz 515 CDI” în beneficiul lui Căpățînă Boris, conform caracteristicilor stipulate de către ultimul și anume: autoturismul nou, destinat transportării pasagerilor cu 21 locuri, anul fabricării 2008, de culoare albă, motorul 2.2, lungimea caroseriei peste 7 metri de tip maxilan.

Ulterior, în sala de sport, amplasată în mun. Chișinău, bd. Mircea cel Bătrîn, 3, cet. Căpățînă Boris i-a transmis lui Condrea Aurel mijloace bănești în suma de 43000 Euro, destinate procurării unității de transport.

Pentru a identifica și procura din Germania unitatea de transport, dorita de cet. Căpățînă Boris, Condrea Aurel la 25.11.2008 a încheiat contractul nr. 116-A, datat cu ziua de 28.10.2008, cu cet. Șendrea Nicolae, care la rîndul său și-a asumat obligații de procurare și transmitere către S.R.L. „NB Auto” a autoturismului conform caracteristicilor stipulate și aflîndu-se în sala de sport, amplasată în mun. Chișinău, bd. Mircea cel Bătrîn, 3, a primit de la Condrea Aurel, 43000 Euro, mijloace bănești, primite de la cet. Căpățînă Boris și destinate procurării unității de transport.

După primirea banilor, Șendrea Nicolae, întru realizarea acțiunilor sale criminale la 30 decembrie 2008, aflîndu-se la sediul întreprinderii „THT GmbH & Co. KG”, situat în orașul Tübingen, str. Dusseldorfer, 8, unde a fost expus pentru vînzare microbuzul de model „Mercedes Benz 515 CDI” cu numărul WIN: WDB9066551S335932, de culoare albă, anul fabricării 2008, care nu era destinat transportării pasagerilor, a examinat unitatea de transport, a negociat cu vînzătorul prețul de vînzare a unității de transport pînă la 24500 Euro.

Ca urmare, la 30.12.2009, pentru a transporta autovehiculul în Republica Moldova l-a angajat pe cet. Darie Gheorghe, care presta servicii de transportare a autovehiculelor din țările europene și după ce a achitat în numerar arvuna în mărime de 20000 Euro, la 09.02.2009, prezentîndu-se la vînzătorul nominalizat mai sus, a achitat soldul sumei în mărime de 4500 Euro, în total fiind achitată suma de 24500 Euro. La proceduri de înstrăinare, vînzătorul și organul vamal intern al Germaniei „ZOLL”, la solicitarea lui Șendrea Nicolae au perfectat și au eliberat pe numele lui Darie Gh., factura comerciala INVOICE cu denumirea Rechnung/KaufVertrag Nr: 09 35932/21, precum și declarația uniunii europene de export cu denumirea „Europäische Gemeinschaft” nr. AV 6784468, din 09.02.2009, în care era indicat prețul real de procurare al unității de transport în mărime de 24 500 Euro și certificatele de înmatriculare, cu indicarea numerelor de export cu seria: TU 444T.

În continuare, Șendrea Nicolae avînd scopul de dobîndire ilicită a unei părți în mărime de 7400 euro din mijloacele bănești destinate procurării autoturismului - 43000 euro, pentru Căpățînă B., primite de la Condrea A., a inițiat procedura de perfectare a documentației justificative privind cheltuielile în mărime 31900 Euro, precum că suportate pentru procurarea microbuzului la întreprinderea „THT GmbH & Co. KG”, situate în orașul Tübingen, str. Dusseldorfer, 8, în vederea înșelării proprietarului prin tănuirea valorii reale de procurare a unității de transport.

În asemenea situație a falsificat în circumstanțe necunoscute, prin intermediul unor persoane necunoscute, actele care însoțeau unitatea de transport și anume: factura INVOICE cu denumirea Rechnung/KaufVertrag Nr: 09 35932/21, precum și declarația uniunii europene de export cu denumirea „Europäische Gemeinschaft” nr.

AV 6784468, din 09.02.2009, în care a fost introdus prețul de procurare fictiv al unității de transport în mărime de 31 900 Euro în scopul tănuirii costului real de 24500 Euro și însușirii diferenței în mărime de 7400 Euro.

Ulterior, Șendrea Nicolae aflându-se în Germania, a achiziționat o parte de utilaj necesar pentru reutilizarea mijlocului de transport procurat din tip marfar în autovehicul pentru transportarea pasagerilor, pentru care au cheltuit 8120 Euro.

Respectiv, la 17.02.2009, Darie Gh., în baza actelor primite de la Șendrea Nicolae a condus microbuzul „Mercedes Benz 515 CDI” cu numărul caroseriei WDB9066551S335932, în baza documentelor originale și anume: facturii comerciale nr:09 35932/21 și declarației vamale pentru export nr. AV6784468 din 09.02.2009 în care a fost indicat prețul real al autoturismului în mărime de 24500 Euro, prin Biroul Vamal Albița (Romania) spre Moldova, a traversat frontiera și s-a prezentat la punctul de control vamal „Leușeni”, din Republica Moldova.

Între timp, Șendrea Nicolae, aflându-se în municipiul Chișinău, realizând în continuare planul infracțional, în vederea înșelării cetățeanului Căpățînă Boris și pentru al duce în eroare despre caracteristice tehnice ale autoturismului, intenționat, la 17.02.2009 prin metode ilicite a obținut raportul de constatare tehnico-științifică nr.327 din 17.02.2009 cu concluzii false precum că „Mercedes Benz 515 CDI” cu numărul de caroserie „WDB9066551S335932” de culoare albă, cu baza înaltă, produs în Germania, or. Dusseldorf, masa totală 5,0 t., motorul diesel, lungimea bazei 4325cm., după parametrii tehnici prezintă un mijloc de transport auto, destinat pentru transportarea pasagerilor, cu îmbarcarea maximă posibilă de 21 de locuri pentru pasageri (poziția tarifară 8702..)", pe care Șendrea Nicolae la 17.02.2009 l-a transmis lui Darie Gheorghe, pentru a fi prezentate lui Căpățînă Boris.

În continuare, Darie Gh., aflându-se în zona de control vamal al Biroului vamal Leușeni, i-a prezentat lui Căpățînă Boris actele primite de la Șendrea Nicolae, pentru petrecerea procedurilor vamale și justificarea cheltuielilor suportate pentru procurarea microbuzului actele, care conform raportului de expertiză nr.921 din 28.03.2009 sunt falsificate și anume: factura INVOICE cu denumirea Rechnung/Kaufvertrag Nr: 09 35932/21, precum și declarația uniunii europene de export cu denumirea „Europäische Gemeinschaft” nr. AV 6784468, din 09.02.2009, în care era indicat prețul de procurare al unității de transport în mărime de 31 900 Euro, tănuind de la ultimul și ducându-l în eroare despre prețul real al microbuzului în valoare de 24500 euro.

Tot atunci, Darie Gheorghe, la solicitarea lui Șendrea Nicolae, i-a prezentat lui Căpățînă Boris, pentru convingere și inducere în eroare, raportul de constatare tehnico-științifică nr.327 din 17.02.2009 pe care l-a primit de la acesta, cu concluzii false precum că microbuzul este destinat transportării pasagerilor.

Examinând vizual microbuzul, Căpățînă Boris a constatat, că caracteristicile microbuzului, nu corespund cerințelor stipulate în contractul încheiat între el și cet.

A. Condrea și prețul pentru astfel de autoturism, indicat în documentele de însoțire a microbuzului prezentate de Darie Gheorghe, este exagerat, a refuzat de a primi microbuzul.

Ca rezultat al acțiunilor ilicite, cet. Șendrea Nicolae, prin înșelăciune și abuz de încredere, a contribuit la însușirea banilor în mărime de 7400 euro, ce constituie diferența dintre prețul real a unității de transport și cel indicat în actele falsificate.

Banii sustrași au fost utilizați în scopuri personale de către Șendrea Nicolae, pricinuind astfel părții vătămate o daună materială în mărime de 7400 euro, care conform cursului oficial al Băncii Naționale a R. Moldova la data săvârșirii infracțiunii din 17.02.2009, constituia 99 598, 82 MDL (conform cursului valutar 13, 4593 lei pentru 1 euro), ce constituie proporții mari.

*Astfel, Șendrea Nicolae prin acțiunile sale intenționate, a comis infracțiunea prevăzută de art. 190 alin.(4) Codul Penal - escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, cu cauzarea de daune în proporții mari.*

Tot Șendrea Nicolae Gheorghe, în vederea săvârșirii înșelăciunii prin tănuirea valorii reale a costului microbuzului în sumă de 24500 Euro, achitate pentru procurarea unității de transport din Germania în interesele lui Căpățînă Boris, urmărind scopul însușirii banilor în mărime de 7400 euro, a înlocuit facturile comerciale nr:09 35932/21 și declarațiile vamale pentru export nr.AV6784468 din 09.02.2009 pe autobusul de model „Mercedes Benz 515 CDI” cu numărul caroseriei WDB9066551S335932 în care a fost indicat prețul real în mărime de 24500, prezentate la 17.02.2009 la Biroul Vamal Albița, documente oficiale care conform Codului Civil și Codului Vamal al RM acordă drepturi și eliberează de obligații, cu documente false, și anume factura comercială nr:09 35932/21 și declarația vamală pentru export nr.AV6784468 din 09.02.2009 în care prin falsificare au fost introduse datele vădit false despre valoarea automobilului în mărime de 31900 euro, care nu corespund realității, confecționate de către el și alte persoane necunoscute și care conform raportului de expertiză nr.921 din 28.03.2009 „factura INVOICE din 09.02.2009 și declarație vamală cu nr.AV6784468, din 09.02.2009, inclusiv tabelul, rubricile, textul, impresiunile de ștampilă și semnăturile, cu excepția semnăturii din rubrica „Untersift Kaufer”, regăsită în factura INVOICE din 09.02.2009, sunt executate cu ajutorul tehnicii de copiere de imprimat jet cerneală color”, care au fost prezentate lui Căpățînă Boris întru înșelare și convingerea acestuia în cheltuielile suportate fictiv la procurarea mașinii și petrecerea procedurilor vamale.

*Astfel, Șendrea Nicolae prin acțiunile sale intenționate, a comis infracțiunea prevăzută de art. 361 alin.(2) lit. d) Codul Penal, adică confecționarea și folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi și eliberează de obligații, soldate cu daune în proporții mari drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanei fizice.*

În motivarea soluției, instanța de apel a reținut, că instanța de fond, la pronunțarea sentinței, eronat a apreciat probele, fără a ține seama de cerințele art. 101 CPP, iar vinovăția inculpatului în cele încredințate se dovedește prin:

- *Declarațiile părții vătămate Căpățînă Boris, (f. d. 174-177, vol. IV);*
- *Declarațiile martorului Briceag Elena, (f. d. 178, 179, vol. IV);*
- *Declarațiile expertului Romaniuc Valeriu, (f. d. 189, 190, vol. IV);*
- *Declarațiile martorului Findik Murat, (f. d. 144, 145, vol. II);*

Instanța de apel a concluzionat că, declarațiile martorilor Briceag Elena, Romaniuc Valeriu, Findik Murat, coroborează cu declarațiile părții vătămate Căpățînă Boris și au combătut argumentele inculpatului Șendrea Nicolae precum că dînsul n-a comis infracțiunile imputate lui, și confirmă faptul că anume inculpatul Șendrea Nicolae a comis aceste infracțiuni.

De asemenea, Colegiul penal a constatat că vina inculpatului Șendrea Nicolae în comiterea infracțiunilor imputate, se mai dovedește pe deplin de următoarele probe scrise și documente, care coroborează cu sistema de probe analizată mai sus, cum ar fi:

- *Procesul verbal de examinare a documentelor (f. d. 92-94; vol. I);*
- *Procesul verbal de cercetare la fața locului din 13.03.2009 (f. d 96-104; vol. I);*
- *Procesul verbal de examinare a obiectului (f. d 203; vol. II);*
- *Procesul verbal de examinare a documentelor (f. d 92-94; vol. I);*
- *Procesele verbale de examinare a documentelor (f. d 123; 203; 247; vol. I);*
- *Procesul verbal de examinare a documentelor (f. d 47-56; vol. II);*
- *Procesul verbal de examinare a documentelor (f. d 112-151; vol. II);*
- *Documente oficiale: factura INVOICE și declarația de export cu date vădit false, ridicate de la cet. Căpățînă Boris (f. d 95; vol. I);*
- *Documente oficiale: certificatele internaționale de înmatriculare asupra unității de transport în litigiu, ridicate de la BV „Leușeni”; (f. d 110; vol. I);*
- *Documente oficiale: contracte de prestare a serviciilor, anexe, specificări, încheiate între cet. Căpățînă Boris și reprezentantul NB „AUTO” SRL (f. d 124-125; vol. I);*
- *Documente oficiale: contracte de prestare a serviciilor, anexe, specificări, încheiate între reprezentantul NB „AUTO” SRL cu cet. Căpățînă Boris și cet. Șendrea Nicolae: (f. d 205-206; vol. I);*
- *Documente oficiale: contracte de prestare a serviciilor, anexe, specificări, încheiate*
  - *între cet. Șendrea Nicolae și reprezentantul NB „AUTO” SRL (f. d 249-250; vol. I);*
  - *Documente oficiale: materialele cererii de asistență juridică internațională parvenite din partea organelor de drept ale Germaniei: (f. d 152-153; vol. II);*
  - *Raport de constatare tehnico-științifică nr. 921 din 28.03.2009, (f. d 156-158; vol. II);*

- Raportul de expertiză nr. 7 din 27.01.201 L (f. d 170-172; vol. II);
- Raportul de expertiză nr. 127 din 01.02.201 L (f. d 177-178; vol. II);
- Raportul de expertiză auto merceologi că nr. 2969, din 20.12.2010, (f. d 189-198; vol. II);
- Corpul delict: unitatea de transport model „Mercedes-Benz 906 KA 50”, cod VIN WDB9066551S335932, numere de export cu seria: TU-444T, care se află la păstrare pe teritoriul BV „Leușeni”: (f. d 204; vol. II);

Instanța de apel a menționat că, declarațiile martorilor Darie Gheorghe (f. d. 184, 185, vol. IV); Gandrabur Valeriu (f. d. 191, 192, vol. IV) și Condrea Aurel (f. d. 180-183, vol. IV), care au fost puse la baza achitării de către instanța de fond, nu pot servi drept temei de achitare a lui Șendrea Nicolae, deoarece Darie Gheorghe este fratele inculpatului, iar Gandrabur Valeriu și Condrea Aurel sunt cunoscuții lui Șendrea Nicolae, prin urmare ultimii pot fi cointeresați în exonerarea lui Șendrea Nicolae de la răspunderea penală și mai mult ca atât, ele se combat de întreaga sistemă de probe analizată, care sunt pertinente, concludente, utile și veridice, coroborează între ele și demonstrează cu certitudine că anume inculpatul Șendrea Nicolae a comis infracțiunile imputate lui.

De asemenea, Colegiul penal a apreciat critic declarațiile martorului Darie Gheorghe și pe motiv, că dînsul nu a participat la tratativele privind cumpărarea microbuzului, nu a transmis careva sume pentru procurarea acestuia, de aceasta ocupîndu-se fratele lui, Șendrea Nicolae și astfel nu putea să cunoască toate circumstanțele faptelor comise de către inculpatul Șendrea Nicolae.

La fel, instanța de apel a conchis că, declarațiile depuse de către inculpatul Șendrea Nicolae, prin care el nu recunoaște comiterea infracțiunilor comise de el, sunt declarații ce nu corespund adevărului, depuse în încercarea de a se eschiva de la răspunderea penală, iar nerecunoașterea vinei nu echivalează cu achitarea inculpatului.

Totodată, instanța de apel a reiterat că, în acțiunile inculpatului Șendrea Nicolae sunt prezente elementele constitutive ale escrocheriei, adică dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune sau abuz de încredere săvîrșită în proporții mari - elemente obligatorii ale *laturii obiective* a acestei infracțiuni, care și-au găsit confirmare, din materialele cauzei penale rezultînd că, inculpatul a avut scopul dobîndirii bunurilor părții vătămate Boris Căpățînă.

*Latura subiectivă* a infracțiunii de escrocherie, se manifestă prin intenția directă, în cazul escrocherii victima transmite benevol banii către făptuitor, or în speță partea vătămată i-a transmis banii martorului A. Condrea, care ulterior i-a transmis inculpatului, fapt confirmat de către ultimii, sub influența înșelăciunii sau abuzului de încredere. Conform declarațiilor părții vătămate B. Căpățînă acesta a avut încredere deplină în martorul A. Condrea, care a transmis banii inculpatului N.

Şendrea, care în convorbirile telefonice avute cu acesta la încredinţat că microbuzul va corespunde specificaţiilor înaintate de el.

Colegiul penal a reiterat, că escrocheria se consideră consumată din momentul în care făptuitorul, intrând în posesia ilegală asupra bunurilor altei persoane, obţine posibilitatea reală de a se folosi şi de a dispune de ele, la dorinţa sa.

A invocat instanţa de apel şi faptul că, conform informaţiei parvenite de la autorităţile germane, drept răspuns la comisia rogatorie internaţională, unitatea de transport de model „Mercedes Benz 515 CDI” cu numărul caroseriei WDB9066551S335932, în baza documentelor originale şi anume: facturii comerciale nr: 09 35932/21 şi declaraţiei vamale pentru export nr.AV6784468 din 09.02.2009 a avut preţul real de 24500 Euro, prin ce a fost combătut argumentul inculpatului precum că acesta ar costa 31900 Euro.

În cadrul instrumentării cauzei penale, precum şi în cadrul cercetării judecătoreşti nu a fost stabilit faptul că, martorul Findik Murat a dat declaraţii mincinoase, mai mult ca atât, ultimul a fost preîntâmpinat de autorităţile germane despre consecinţele declaraţiilor vădit false.

Astfel, Colegiul penal a considerat demonstrată pe deplin vina lui Şendrea Nicolae în comiterea infracţiunilor prevăzute de art. art. 190 alin.(4), 361 alin.(2), lit. d) Cod penal.

La numirea tipului şi măsurii de pedeapsă inculpatului Şendrea Nicolae, instanţa de apel a ţinut cont de prevederile art. 6, 7, 61, 75 – 78 CP, gravitatea infracţiunii comise, motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de faptul că dînsul anterior n-a fost condamnat, nu se află la evidenţa medicului narcolog şi psihiatru.

De asemenea, Colegiul penal a ţinut cont şi de faptul că circumstanţe agravante nu sunt şi circumstanţe atenuante n-au fost constatate, iar corectarea şi reeducarea lui Şendrea Nicolae este posibilă prin numirea pedepsei închisorii, deşi la limita minimă prevăzută la sancţiunea art. 190 alin.(4) Cod penal.

Totodată, instanţa de apel a constatat că, infracţiunea prevăzută la art. 361 alin.(2) lit. d) Cod penal este o infracţiune mai puţin gravă, iar de la data comiterii faptei - 09.02.2009, termenul de 5 ani a expirat. Prin urmare, în conformitate cu prevederile art. 60 alin.(1) lit. (b) Cod penal a considerat necesar de a înceta procesul penal, în baza art. 361 alin.(2) lit. d) Cod penal, în privinţa lui Şendrea Nicolae Gheorghe pe motivul intervenirii prescripţiei tragerii la răspundere penală.

Referitor la acţiunea civilă înaintată de către partea vătămată Căpăţînă Boris, Colegiul penal a considerat necesar de încasat de la Şendrea Nicolae Gheorghe în contul părţii vătămate Căpăţînă Boris dauna materială în mărime de 7 000 (şapte mii) euro (echivalentul lor la momentul executării), în rest s-a admis în principiu acţiunea civilă lăsînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se expună instanţa civilă, concomitent motivînd această soluţie.

6. Împotriva deciziei au declarat recursuri inculpatul Șendrea Nicolae și avocatul acestuia Silviu Burlacu, recursuri care sunt identice după formă și conținut, ambii invocând prevederile art.427 alin.(1) pct. 6),8), 9),12) și 16) Cod de procedură penală, au solicitat casarea deciziei și menținerea sentinței.

În susținerea recursurilor recurenții au indicat:

- instanța de apel nu a intrat în esența cazului și nu a dat o apreciere obiectivă a circumstanțelor de fapt și de drept, în decizia contestată fiind incluse doar teze generale, de tip standard, fără a fi făcută o analiză a probelor și circumstanțelor specifice cazului și fără a fi dată o apreciere declarațiilor inculpatului;

- nici procurorul și nici instanța de apel nu au identificat care sunt probele obiective ce confirmă că Șendrea N., la momentul primirii banilor de la Condrea Aurel și nu de la presupusa victimă Căpățînă Boris, nu avea intenția să își execute angajamentele asumate, precum nici măcar nu au fost determinat ce angajamente efectiv și-a asumat Șendrea N.;

- s-a constatat că între Căpățînă Boris și Condrea Aurel au existat relații contractuale civile, iar cu Șendrea Nicolae, Căpățînă Boris în genere nu a avut careva relații;

- părtea vătămată, care, cu toate că a recunoscut că a contractat achiziționarea unui microbuz mărfar, pe care ulterior urma să-l reutilizeze, a indus în eroare când a declarat că a comandat un microbuz pentru pasageri. Prețul unui microbuz pentru pasageri este de câteva ori mai mare de cât a unului mărfar, iar sumele achitate de partea vătămată nu aveau cum să acopere preținsele lui cerințe, împrejurare ce atestă că încă de la început Căpățînă B. era conștient că nu i se va aduce un microbuz nou pentru pasageri ci pentru marfă, care urma să fie reutilat;

- nici procurorul, nici instanța de apel nu au constatat în privința lui Șendrea N. existența laturii subiective a presupuselor infracțiuni (intenția directă a acestuia de a însuși banii părții vătămate și de a nu-și onora preținsele obligații);

- un element important al cauzei, raportat la relațiile obligaționale existente între părți îl reprezintă afirmațiile reprezentantului firmei, Condrea Aurel, audiat în ședința de judecată în calitate de martor, care a indicat, că firma nu are pretenții față de Șendrea Nicolae cu care acesta avusese raporturi obligaționale, deoarece el a îndeplinit toate condițiile contractului bilateral;

- absolut nejustificată este și afirmația, că inculpatul "a falsificat în circumstanțe necunoscute actele care însoțeau unitatea de transport...", deoarece conform raportului de expertiză nr.921 din 28.03.2009 „factura INVOICE din 09.02.2009 și declarație vamală cu nr.AV6784468, din 09.02.2009, inclusiv tabelul, rubricile, textul, impresiunile de șampilă și semnăturile, cu excepția semnăturii din rubrica „Untersift Kaufer”, regăsită în factura INVOICE din 09.02.2009, sunt executate cu ajutorul tehnicii de copiere de imprimantă jet cerneală color", din ce rezultă că actele respective sunt niște xerocopii făcute de pe un original, pe care organul de urmărire

penală nu l-a prezentat instanței de judecată. Astfel, învinuirea cu referire la comiterea infracțiunii prevăzute de art.361 alin.(2) lit. d) Cod penal este neîntemeiată din motivul lipsei unui element al componenței de infracțiune - documentul oficial;

- instanța de apel urma să aprecieze critic și versiunea acuzării precum că Șendrea Nicolae, aflându-se în municipiul Chișinău, realizând în continuare planul infracțional în vederea înșelării lui Căpățînă Boris și pentru a-l duce în eroare despre caracteristicile tehnice ale autoturismului, intenționat, la 17.02.2009 prin metode ilicite a obținut raportul de constatare tehnico-științifică nr.327 din 17.02.2009 cu concluzii false, precum că unitatea de transport este dotată cu 21 de locuri pentru pasageri, deoarece concluziile menționate sunt bazate pe declarațiile martorului Romanciuc Valeriu, care urmau a fi apreciate critic, deoarece de acest raport inculpatul nu avea nevoie. Obligația lui era de a aduce transportul pînă la vama Leușeni, iar vămuirea mijlocului de transport rămînea în seama părții vătămate Căpățînă Boris, care în acest scop își pregătea documentele necesare;

- nici acuzarea și nici instanța de apel nu au înlăturat dubiile referitoare la prețul mijlocului de transport. Luîndu-se ca bază documentele ce indică valoarea microbuzului 24500 euro, n-a fost determinat prețul microbuzului procurat de firma germană pentru a confirma justetea declarațiilor inculpatului și a martorului Darii Gheorghe, că microbuzul a fost procurat la prețul de 31900 euro, dar și a martorului Findik Murat, care a declarat că a fost vîndut la prețul de 24500 euro, prețul inițial nu și-l amintește, dar a fost cu precizie unul mai mare cunoscînd faptul că conform datelor catalogului de prețuri, prețul unui asemenea mijloc de transport nou constituia suma de 37700 euro, iar conform raportului de expertiză nr.2969 din 20.12.2010, prețul de vînzare a unui automobil de model Mecedrs 515 CDI, nou, constituie 48897 euro, iar valoarea în vamă a automobilului de model "Mercedes Sprinter 515 CDI, tip KA 50", cu termenul de exploatare un an, la data de 17.02.2009, putea constitui 377004 lei, sau peste 28 000 euro. Astfel primind și răspuns la întrebarea dacă microbuzul putea fi vîndut la un preț de 24500 euro, cînd prețul real era mai mare.

- inculpatul a îndeplinit obligațiile contractuale, a procurat microbuzul comandat, fapt dovedit prin raportul de expertiză nr.2969 din 20.12.2010, prin care s-a stabilit că automobilul examinat este echipat cu caroserie de tip vagon, cu șase uși, punte față și punte spate, formula roților 4x2, motor diesel, capacitatea cilindrică 2148 cm<sup>3</sup>, distanța parcursă 3041 km, etc.;

- în esență, procesul penal pe capătul de acuzare în comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(4) Cod penal, urma a fi încetat imediat de către judecată (așa cum a cerut oficial în faza preliminară a procesului), deoarece încă la 14 aprilie 2009, procurorul secției Procuraturii Generale Maxim Gropa a emis ordonanța, prin care a abrogat ordonanța de începere a urmăririi penale pe faptul așa-numitei escrocherii în procesul prestării serviciilor de achiziționare a unui mijloc de transport, și s-a constatat existența a unor relații civile;

- pornirea ulterioară a urmăririi penale pe aceleași împrejurări și fapte, reprezintă o încălcare gravă, care determină în serie nulitatea tuturor acțiunilor procesuale și a hotărârilor emise și care nu se înscrie în prevederile art. 22 Cod de procedură penală, or, se conturează existența în fapt a situației reglementate de art. 275 pct.8) Cod de procedură penală, care statuează expres că urmărirea penală nu poate fi pornită, iar dacă a fost pornită, nu poate fi efectuată, și va fi încetată în cazurile în care în privința unei persoane există o hotărâre neanulată de neîncepere a urmăririi penale sau de încetare a urmăririi penale pe aceleași acuzații;

- nu s-a luat în considerație de către instanța de apel și faptul invocat de către ei în cadrul apelului că, la 06 iunie 2011 acest dosar a fost prezentat pentru aprobarea rechizitoriului Prim-adjunctului Procurorului General Andrei Pinteș, a fost restituit prin ordonanța semnată de către acesta în vederea efectuării unei urmăriri penale suplimentare, fără aprobarea rechizitoriului, pe motivul că, din materialele cauzei rezultă neonorarea unor obligații contractuale, care urmează a fi soluționate în altă ordine decât cea penală. Ulterior, fiind efectuată reanchetarea, dosarul a fost expediat în judecată de procurorul ierarhic inferior din Procuratura municipiului Chișinău Victor Plugaru, fără acumularea cărorva probe suplimentare;

- instanța de apel a pus la baza condamnării declarațiile așa numitei părți vătămate, a expertului Romanciuc Valeriu care a falsificat raportul de expertiză tehnică (fiind sancționat disciplinar) și declarațiile vânzătorului german de origine turcă care a vândut microbusul falsificând actele în scopul neachitării impozitelor pe venit la statul german și a concluziilor expertizei grafoscopice care confirmă faptul că în documentele care i se incriminează că le-ar fi falsificat, înscrisurile sunt executate nu de către el dar de către o altă persoană. Reținerea în suportul deciziei instanței de apel doar a acestor declarații este inadmisibilă.

7. Referință asupra recursurilor declarate a depus avocatul Andrei Stratu în numele părții vătămate Căpățînă Boris, care au solicitat respingerea acestora și menținerea deciziei contestate.

8. Judecînd recursurile declarate în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia, că acestea urmează a fi respins cu menținerea hotărîrii atacate din următoarele considerente.

Recurentul a invocat temeiurile prescrise de art.427 alin.(1) pct. 6),8), 9),12) și 16) Cod de procedură penală, care stipulează, că *hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii și acesta este expus neclar, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; nu au fost întrunite elementele infracțiunii; inculpatul a fost condamnat pentru o faptă care nu este prevăzută de legea penală; faptei săvîrșite i s-a dat o încadrare juridică greșită; norma de drept aplicată în hotărîrea atacată contravine unei hotărîri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție.*

Analizând aceste temeuri în raport cu motivele invocate în recurs, Colegiul penal constată că nici unul din ele nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, lipsind careva motive de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel pentru a repara erorile de drept invocate.

Mai mult ca atât, temeiurile prevăzute la 427 alin.(1) pct. 9),12) și 16) Cod de procedură penală, au fost invocate de către recurenți declarativ, fără a face o careva motivare plauzibilă ce ar ține de erorile invocate, or recurenții prin recursurile declarate își manifestă dezacordul cu aprecierea probelor de către instanța de apel, ultimii fiind solidari cu sentința.

Conform pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, o hotărîre a instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept în cazul cînd hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau dispozitivul hotărîrii redactate nu corespunde cu dispozitivul pronunțat după deliberare.

Colegiul conchide că, în prezenta cauză nu se constată eroarea de drept indicată și ca urmare hotărîrea atacată este legală și întemeiată, instanța de apel dînd o apreciere corectă probelor administrate, examinîndu-le multilateral, iar motivarea soluției fiind bazată pe probele administrate în cadrul procesului penal, instanța pronunțîndu-se asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Alin. (4) și (5) ale aceleași norme prevăd că în vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor și instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Conform cerințelor aceluiași articol, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvîrșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

Colegiul reține, că instanța de apel examinînd apelul, a supus unei cercetări suplimentare și minuțioase toate probele administrate la dosar, inclusiv a audiat inculpatul și partea vătămată, a verificat și cercetat toate materialele cauzei, care fiind în coroborare, au permis de a conchide că vina inculpatului Șendrea Nicolae în săvîrșirea infracțiunilor prevăzute de art.190 alin.(4) și 361 alin. (2), lit. d) Cod Penal, este dovedită.

În viziunea Colegiului, instanța de apel corect a apreciat critic declarațiile inculpatului, acestea fiind calificate drept o poziție de apărare a sa.

Conform art. 427 alin.(1)pct. 8) Cod de procedură penală, o hotărîre a instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept atunci cînd nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau instanța a pronunțat o hotărîre de condamnare pentru o altă faptă decît cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blînde. Recurenții la baza recursurilor declarate au pus temeiul de *“neîntrunire a elementelor infracțiunii”*.

La acest capitol, Colegiul remarcă faptul că, sub aspectul situației de *“neîntrunire a elementelor infracțiunii”*, se înțeleg acele cazuri cînd s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura causală dintre acestea).

Instanța de apel corect a reiterat că, în acțiunile inculpatului Șendrea Nicolae sunt prezente elementele constitutive ale infracțiunilor încriminate.

Astfel, Colegiul constată că, situația a fost bine stabilită de instanța de apel, în urma analizei coroborate a întregului ansamblu probator administrat în cauză, aprecierea dată faptelor este justă și corespunde situației de fapt reținute, în mod corect, concluzionînd că sunt îndeplinite în cauză condițiile tragerii la răspundere penală a inculpatului sub aspectul infracțiunilor încriminate.

Luînd în considerație cele reținute mai sus referitor la elementele infracțiunii imputate lui Șendrea Nicolae în raport cu decizia instanței de apel, instanța de recurs menționează că, s-a constatat în privința lui Șendrea N. existența laturii subiective a infracțiuni de escrocherie și anume inculpatul a avut intenția de a însuși banii părții vătămate Boris Căpățină în sumă de 7400 euro, cît și intenția lui de a nu-și onora obligațiile, stabilite conform contractului nr. 116 din 28.10.2008 (f.d.251-255 V.1).

Astfel, în speță, inculpatul fiind de acord să procure microbuzul de model „Mercedes Sprinter” cu lungimea de 7 metri, a transmis prin internet 4 fotografii din 4 părți a microbuzului la prețul de 43 mii euro pînă la vamă, pe care le-a prezentat lui Căpățină Boris, fiindu-i transmisă suma de 43 000 euro.

Colegiul reține că, conform caracteristicilor formulate în contractul nr. 116 de către partea vătămată referitor la procurarea și transportarea din Germania în R. Moldova a unității de transport de model „Mercedes Benz 515 CDI”, ultimul urma să fie nou, destinat transportării pasagerilor, cu 21 locuri, anul fabricării 2008, de culoare albă, motorul 2.2, lungimea caroseriei peste 7 metri de tip maxilan.

Ulterior, fiind imposibilă procurarea unității de transport model „Mercedes Benz 515 CDI”, destinată transportării pasagerilor cu 21 locuri, deoarece o astfel de unitate de transport, conform prețurilor, depășește suma de 43 000 euro, partea vătămată a căzut de acord, ca unitatea de transport, care a fost găsită de către Șendrea Nicolae, la prețul de 31 900 euro, după cum a menționat ultimul, și prezentate părții vătămate prin intermediul internetului, care era unul marfar, să fie reutilat din marfar în unitate

de transport pentru transportarea pasagerilor, conform caracteristicilor formulate în contractul nr.116 din 28.10.2008 (f.d.251-254 V.1).

Astfel, Colegiul reține că, inculpatul din start a avut intenția de a dobândi ilicit suma de 7400 euro, din mijloacele bănești destinate procurării autoturismului - 43000 euro, deoarece inițial a anunțat partea vătămată despre costul autoturismului în sumă de 31 900 euro, dar de fapt acesta a fost procurat la suma de 24500 euro, fapt confirmat prin informația parvenită de la autoritățile germane, drept răspuns la comisia rogatorie internațională - *unitatea de transport de model „Mercedes Benz 515 CDI” cu numărul caroseriei WDB9066551S335932, în baza documentelor originale și anume: facturii comerciale nr: 09 35932/21 și declarației vamale pentru export nr.AV6784468 din 09.02.2009 a avut prețul real de 24500 Euro* (f.d.152-153 V.2). Mai mult ca atât, martorul Murat Findik, fiind interogat a fost informat despre drepturile și obligațiile sale (f.d.144 V.2) a declarat că „... *factura și declarația de transport care au fost confiscate în Moldova nu corespund originalului...*”(f.d.145 V.2), prin urmare, nici argumentul recurenților referitor la faptul că, martorul menționat a declarat că a vândut autovehiculul la prețul de 24500 Euro, deoarece dorea să se eschiveze de niște plăți impozitare din Germania, nu și-a găsit confirmare.

Instanța de recurs menționează, că este justificată și formularea din Decizie potrivit căreia, inculpatul a falsificat în circumstanțe necunoscute actele care însoțeau unitatea de transport, în sumă de 31 900 euro (f.d.92-93 V.1), adică a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin.(2) lit. d) Cod penal, deoarece conform raportului de expertiză nr.921 din 28.03.2009 (f.d.156-158 V.2) „*factura INVOICE din 09.02.2009 și declarație vamală cu nr.AV6784468, din 09.02.2009, inclusiv tabelul, rubricile, textul, impresiunile de ștampilă și semnăturile, cu excepția semnăturii din rubrica „Untersift Kaufer”, regăsită în factura INVOICE din 09.02.2009, sunt executate cu ajutorul tehnicii de copiere de imprimantă jet cerneală color, din ce rezultă că actele respective sunt niște xerocopii făcute de pe un original, iar originalul fiind anexate la materialele cauzei* (f.d.128-129 V.2).

Prin urmare, argumentele recurenților că, documentele originale nu au fost prezentate instanței, nu și-au găsit confirmare, ca de alt fel și faptul că la comiterea infracțiunii prevăzute de art.361 alin.(2) lit. d) Cod penal, lipsește obiectul juridic - *documentul oficial*, care a și fost prezentat de către Darie Ghorghie, la traversarea frontierei (*factura comerciale nr: 09 35932/21 și declarației vamale pentru export nr.AV6784468 din 09.02.2009 cu prețul real de 24500 Euro*), iar falsul fiind prezentat părții vătămate, pentru petrecerea procedurilor vamale și justificarea cheltuielilor suportate pentru procurarea microbuzului.

De asemenea, nu și-a găsit confirmare nici argumentele recurenților referitor la faptul că instanța de apel urma să aprecieze critic versiunea acuzării precum că Șendrea Nicolae, aflându-se în municipiul Chișinău, realizând în continuare planul infracțional, în vederea înșelării lui Căpățînă Boris și pentru a-l duce în eroare despre

caracteristice tehnice ale autoturismului, intenționat, la 17.02.2009 prin metode ilicite a obținut raportul de constatare tehnico-științifică nr.327 din 17.02.2009 cu concluzii false, precum că unitatea de transport este dotată cu 21 de locuri pentru pasageri, deoarece concluziile menționate sunt bazate pe declarațiile martorului Romanciuc Valeriu, declarații, care în viziunea recurenților sunt neveridice, deoarece de acest raport inculpatul nu avea nevoie.

La acest capitol, Colegiul reține că, instanța de apel, corect a indicat, că fiind audiat martorul Romanciuc Valeriu în cadrul instanței de fond (f. d. 189-190 V.4), acesta l-a recunoscut pe inculpat ca persoana care s-a adresat la el pentru efectuarea expertizei tehnico-științifice nr.327 din 17.02.2009 cu concluzii false. Prin urmare, Colegiul reține că, inculpatul avînd la mîină acest raport, s-a deplasat în zona de control vamal Leușeni pentru al prezenta lui Căpățină Boris în confirmarea faptului, că unitatea de transport de model „Mercedes Benz 515 CDI” cu numărul caroseriei WDB9066551S335932, este destinat pentru transportarea pasagerilor, cu 21 de locuri.

De asemenea, întru argumentarea prețului microbuzului pe care îl susține inculpatul, la numărul de locuri în microbuz și faptul că, inculpatul a îndeplinit obligațiile contractuale, a procurat microbuzul comandat, ce se dovedește prin raportul de expertiză nr.2969 din 20.12.2010, Colegiul reține, că conform acestui raport de expertiză (f.d.190-192 V.2), prețul de vînzare a unui automobil de model „Mecedes 515” CDI, nou, constituie 48897 euro, iar valoarea în vamă a automobilului de model "Mercedes Sprinter 515 CDI”, tip KA 50, cu termenul de exploatare un an, la data de 17.02.2009, putea constitui 377004 lei, ceea ce în valută națională, conform cursului Băncii Naționale a RM (la data de 17.02.2009, 1EURO=13,4593 lei,( f.d191 V.2.)) va constitui suma fixă de 28 010 euro și nici de cum exagerat de peste 28 000 euro sau 31 900 euro, după cum susține inculpatul.

Prin urmare, se confirmă indiscutabil veridicitatea declarațiilor martorului Findik Murat, care a declarat că a vîndut microbuzul la prețul de 24 500 euro, prețul inițial nu și-l amintește, dar a fost cu precizie unul mai mare, reieșind din raportul sus menționat, prețul inițial al acestuia fiind în jurul sumei de 28 000 euro și după cum a menționat inculpatul, în urma negocierilor cu martorul dat microbuzul a fost vîndut la 24 500 euro și nici de cum 31 900 euro.

De asemenea, Colegiul reiterează că, conform raportului de expertiză nr.2969 din 20.12.2010, se confirmă și faptul că inculpatul nu și-a onorat obligațiunile contractuale stabilite conform contractului nr. 116 din 28.10.2008 (f.d.251-255 V.1) referitor la procurarea microbuzul comandat, deoarece partea vătămată fiind de acord cu procurarea microbuzului reutilat din marfar în unitate de transport destinată transportării pasagerilor și anume cu 21 de locuri, anul fabricării 2008, de culoare albă, motorul 2.2, lungimea caroseriei peste 7 metri de tip maxilan, iar conform raportului de expertiză menționat s-a stabilit că ” ...unitatea de transport prezentată

spre examinare „Mecedrs Benz 515 CDI” tip 906 KA 50, caroserie nr. WDB9066551S335932.... este destinată pentru transportarea de minim 10 persoane sau mai mult, inclusiv șoferul... Completația unității de transport prezentat spre examinare este indicat în compartimentul investigații întrebarea a treia”. Astfel, poziția inculpatului referitor la reutilizarea microbuzului din marfar în pasager cu 21 de locuri nu și-a găsit confirmare, reieșind și din completația unității de transport indicat în compartimentul investigații întrebarea a treia, stabilită prin expertiza sus menționată (f.d.192 V.2) și solicitările părții vătămate.

Alt argument invocat de recurenți este că, procesul penal, pe capătul de acuzare în comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(4) Cod penal, urma a fi încetat pe motiv că, pe cazul dat la 14 aprilie 2009, procurorul secției Procuraturii Generale Maxim Gropa a emis ordonanța, prin care a abrogat ordonanța de începere a urmăririi penale, constatându-se existența unor relații civile.

În opinia Colegiului, nici acest argument nu este relevant în cazul supus judecării, deoarece în cadrul examinării cauzei în instanța de fond, la 14.12.2012 (f.d.168 V.4) inculpatul a înaintat un astfel de demers, care conform încheierii din 14.12.2012 (f.d.172 V.2) justificat a fost respins de către instanță, pe motiv că prin ordonanța procurorului Maxim Gropa din 14.04.2009 a fost abrogată ordonanța de începere urmărire penală din 13.04.2009 emisă de OUP, conform indicilor infracțiunii prevăzute la art. 195 alin.(1) Cod penal, pe fapta de escrocherie comisă de Condrea Aurel și persoane neidentificate de OUP. Astfel în privința lui Șendrea Nicolae nu există hotărâre neanulată de neîncepere sau de încetare a urmăririi penale. Urmărirea penală în privința lui Șendrea Nicolae a fost pornită prin ordonanța de începere a urmăririi penale din 20.10.2010. (f.d.36 V.1)

Colegiul, menționează că, la 06 iunie 2011, acest dosar a fost prezentat pentru aprobarea rechizitoriului Prim-adjunctului Procurorului General Andrei Pinte, în privința învinuirii aduse lui Aurel Condrea, Nicolae Șendrea și Gheorghe Darie, care a fost restituit prin ordonanța semnată de către acesta în vederea efectuării unei urmăririi penale suplimentare, fără aprobarea rechizitoriului, pe motivul că, din materialele cauzei rezultă neonorarea unor obligații contractuale, care urmează a fi soluționate în altă ordine decât cea penală ( f.d.143 V.3)

Ulterior, fiind prelungit termenul urmăririi penale și efectuată urmărirea penală, prin ordonanța din 20.02.2012 (f.d.86-87 V.4) au fost scoși de sub urmărire penală învinuiții Aurel Condrea și Gheorghe Darie, din motiv că infracțiunile în cauză nu a fost săvârșită de către aceștia, anume a însușirii sumei de 7400 euro și falsificarea actelor care însoțeau unitatea de transport.

Tot la 20.02.2012 (f.d.88-91 V.4), conform ordonanței, Șendrea Nicolae a fost pus sub învinuire pentru săvârșirea infracțiunilor prevăzute la art.190 alin.(4) și 361 alin. (2), lit. d) Cod Penal.

Argumentele recurentului, precum că probele administrate au fost apreciate incorect și unilateral, în opinia Colegiului, sunt neîntemeiate. Instanța ierarhic inferioară, reieșind din prevederile legale nominalizate, a dat o apreciere corectă declarațiilor părții vătămate, a martorilor, precum și celorlalte probe, care au fost analizate în ansamblu, în mod obiectiv.

Potrivit art. 100 al. (1) CPP *fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, iar potrivit al (2) aceluiași articol, judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.*

Prin urmare, se constată că, în speță este totalmente dovedită vinovăția inculpatului Șendrea Nicolae pe ambele capete de acuzare, instanța de apel pronunțându-se asupra tuturor circumstanțelor de fapt, a motivat concluzia prin cumulul de probe pertinente, concludente și utile, administrate pe parcursul judecării cauzei și ulterior apreciate în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, or conform art.27 și art.414 alin.(2) Cod de procedură penală, aprecierea probelor și circumstanțelor de fapt ale cauzei ține anume de competența instanțelor de fond și de apel. Conținutul probelor și valoarea lor probatorie a fost analizată în textul deciziei instanței de apel. Temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea acestor probe nu s-au stabilit.

De asemenea, în cauză s-au stabilit toate elementele componente ale infracțiunilor prevăzute la art.190 alin.(4) și 361 alin. (2), lit. d) Cod Penal, în acțiunile inculpatului, iar ținându-se cont de prevederile art. 60 Cod de procedură penală, corect a fost încetat procesul penal pe art.361 alin. (2), lit. d) Cod Penal, în legătură cu expirarea termenului de prescripție pentru tragere la răspundere penală.

Astfel, Colegiul constată, că în prezenta cauză nu se întrevăd erori de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală și ca urmare hotărîrea atacată este legală și întemeiată, instanța de apel dînd o apreciere corectă probelor administrate, examinîndu-le multilateral, iar motivarea soluției fiind bazată respectiv pe ele.

Rezumînd cele expuse mai sus, Colegiul penal lărgit conchide că argumentele invocate de către recurenți sunt neîntemeiate, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise la art.414-419 Cod de procedură penală și a pronunțat o hotărîre legală și întemeiată, în cauză nu s-au comis erorile de drept la care se face referință și prin urmare nu există temei pentru casarea soluției adoptate, Colegiul considerînd decizia instanței de apel legală și întemeiată, recursurile urmînd a fi respinse ca inadmisibile, cu menținerea hotărîrii contestate.

**8.** În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

## **D E C I D E :**

Respinge ca inadmisibile recursurile ordinare declarate de inculpat și de avocatul acestuia Silviu Burlacu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 februarie 2014, pe cauza penală în privința lui Șendrea Nicolae, cu menținerea hotărârii atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la 18 noiembrie 2014

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Liliana Catan

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Ion Guzun